

Još do kraja osamdesetih godina njemački je jezik u školama đurđevačke Podravine bio ravnopravan engleskomu, pa čak i bolje zastupljen. Devedesetih godina, u skladu s aktualnom glotodidaktičkom prosvjetnom politikom, sve manje učenika uči njemački kao prvi strani jezik, a u nekim osnovnim školama više se uopće ne podučava (Molve, Podravske Sesvete). S druge pak strane, taj se deficit djelomično kompenzira podukom u privatnim školama, odnosno na tečajevima.

4. Zaključna napomena

Socijalna povijest njemačkoga jezika u đurđevačkoj Podravini – apstrahirajući demografsko-kvantitativni aspekt – u velikoj je mjeri podudarna sa socijalnom poviješću njemačkoga jezika u čitavom sjevernohrvatskom području. Od drugoga jezika s visokom jezičnom kompetencijom njegovih govornika nalik izvornoj kompetenciji ili pak – nešto rjeđe – materinskoga jezika u razdoblju između 16. i 19. stoljeća njemački je jezik u 20. stoljeću postao u đurđevačkoj Podravini strani jezik.²⁸

No na ulogu toga jezika i njegovih govornika u prošlosti đurđevačke Podravine kao dijela hrvatskoga etničkoga prostora podsjećaju brojne posuđenice iz njemačkoga – živi tragovi intenzivnih individualnih i kolektivnih političkih, gospodarskih, kulturnih i jezičnih dodira između govornika raznih inačica njemačkoga i hrvatskoga jezika.²⁹

²⁸ Doduše, njemački je sve do sedamdesetih godina imao ulogu prvoga stranog jezika, da bi mu desetljeće-dva parirao engleski, koji devedesetih godina preuzima primat. U 21. stoljeće sjeverna Hrvatska ulazi s njemačkim kao drugim stranim jezikom, a prema sadašnjoj situaciji vjerojatno će tako tome ostati još neko vrijeme.

²⁹ Iako se u razdoblju druge Jugoslavije (1945.-1990.) njemački jezik u relativno značajnom postotku, ovisno o trenutačnoj prosvjetnopolitičkoj regulativi, podučavao u hrvatskim školama kao strani jezik, proučavanje njemačko-hrvatskih, odnosno austrijsko-hrvatskih kulturnih i jezičnih veza detabuizirano je tek osnivanjem samostalne hrvatske države. “U Jugoslaviji je, a naročito komunističkoj, njemački utjecaj u Hrvatskoj promatran samo kao germanizacija sa svim negativnim posljedicama za politički i društveni razvitak, a njemački je jezik anatemiziran kao jezik nacista i okupatora. Danas, u sasvim drukčijim političkim i društvenim prilikama društvenu ulogu njemačkoga jezika u Hrvatskoj treba prikazati svjesno i objektivno (...).” (Žepić 1996a).